

Luiza-Cristina Gavrilescu

**DREPT CIVIL
PARTEA GENERALĂ**

GAVRILESCU, LUIZA-CRISTINA

S-a născut în Iași, 1975.

□ **Studii:** Liceul Internat „C. Negruzzi” din Iași (1994), Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (1998); Cursuri postuniversitare de profesionalizare didactică, Departamentul de Pregătire al Personalului Didactic (2001); Studii aprofundate, Drept internațional public și privat (2002); Doctor în drept, în domeniul Dreptului Comerțului Internațional, cu distincția *summa cum laude* pentru teza *Falimentul în relațiile comerciale internaționale* (2012); Cercetător postdoctorat în cadrul proiectului *Modernizarea legislației naționale în contextul uniformizării dreptului la nivel European și implicațiile socio-politice asupra sistemului administrativ*, cu tema de cercetare *Reforma reglementărilor privind insolvența în spațiul european (2014-2015)*.

□ **Activitate profesională:** avocat în cadrul Baroului de Avocați Iași, din 1998; preparator universitar în cadrul Facultății de Drept a Universității „Petre Andrei” din Iași (2000-2001); asistent universitar în cadrul Facultății de Drept, Departamentul Drept Privat al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (2002-prezent).

□ **Activitate științifică:** *Falimentul în relațiile comerciale internaționale*, monografie, Ed. Hamangiu, București, 2013; *O analiză a conformității legii române a insolvenței personale cu recomandările Comisiei europene sub aspectul reglementării eliberării de datorii a debitorului*, în curs de apariție în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 7/2015; *Strategii de armonizare a legislațiilor statelor europene în materie de insolvență*, în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 1/2015; *O nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței conform recomandării Comisiei Europene*, în volumul Conferinței internaționale *Dreptul – între modernizare și tradiție. Implicații asupra organizării juridice, politice, administrative și de ordine publică*, Ed. Hamangiu, București, 2015; *Modernizarea sistemelor legislative europene în materia insolvenței*, în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 11/2014; *Diferitele valențe ale declarației de invocare a rezoluțiunii*, în Volumul Conferinței internaționale CCI 3i, Petru Maior University Press, 2014; *Condițiile acordării de despăgubiri și prestații compensatorii ca urmare a divorțului*, în Analele Universității „Al.I. Cuza”, Iași nr. II-2013; *Importanța extinderii domeniului de aplicare al Regulamentului CE nr. 1346/2000 pentru eficientizarea procedurilor de insolvență*, în volumul conferinței internaționale „Uniformizarea dreptului, efecte juridice și implicații sociale, politice și administrative”, Ed. Hamangiu, Iași, 2014; *Rezoluțiunea contractului: remediul subiectiv sau obiectiv?*, în Revista Acta Universitatis „Lucian Blaga” nr. 1/2014; *Semnificația sintagmei rezoluțiunea operează de plin drept*, în Revista AGORA International Journal of Juridical Sciences nr. IV/2013; *Gestionarea conflictelor de competență în procedura falimentului internațional*, în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 12/2013; *Punerea în executare a deciziilor străine privind falimentul internațional*, în revista AGORA International Journal of Juridical Sciences nr. 1/2013; *Considerații privind necesitatea elaborării unui drept comun în materie de faliment internațional*, în Studies of Business Law – Recent Developments and Perspectives, Ed. Peter Lang International Academic Publishers, 2013.

Luiza-Cristina Gavrilescu

**DREPT CIVIL
PARTEA GENERALĂ**

Teoria legii civile, raportul juridic civil,
actul juridic civil

Universul Juridic

București

-2015-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2015, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL ULTIMEI
COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GAVRILESCU, LUIZA CRISTINA

Drept civil : partea generală / Luiza-Cristina Gavrilescu.

- București : Universul Juridic, 2015

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-677-0

347

REDAȚIE:

tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL

telefon: **021.314.93.15;**

DISTRIBUȚIE:

tel./fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Mamei mele, cu recunoștință

ABREVIERI

alin.	alineat
art.	articol
C. Ap.	Curtea de Apel
C. civ.	Codul civil
C. Jud.	revista Curierul Judiciar
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
dec. civ.	decizia civilă
ed.	ediția
Ed.	Editura
etc.	etcetera
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
<i>idem</i>	același autor
Jud.	Judecătoria
lit.	litera
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
pct.	punctul
pp.	paginile
PR	revista Pandectele Române
RDC	Revista de Drept Comercial
RRDA	Revista Română de Drept al Afacerilor
RRDP	Revista Română de Drept Privat
RRD	Revista Română de Drept
Trib.	Tribunalul
urm.	următoarele
vol.	volumul

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND DREPTUL CIVIL

1. Sistemul dreptului civil

1.1. Accepțiunile noțiunii de drept

Dreptul reprezintă expresia necesității ordinii statale de a elabora o sumă de norme destinate să dirijeze conduita cetățenilor, în funcție de cerințele dictate de realitățile sociale și economice¹.

Din punct de vedere etimologic, cuvântul „drept” provine din latină, dar nu din cuvântul cu care romanii desemnau dreptul (*ius*), ci din latinescul *directum*, luat în sensul său figurat, și anume: fără ocolișuri, potrivit regulii, corect, potrivit dreptății. Originea dreptului civil român o constituie dreptul roman, *ius civile*, care cuprindea normele aplicabile locuitorilor unei anumite cetăți².

Noțiunea de drept poate fi înțeleasă în trei sensuri, și anume:

În primul său sens, noțiunea de drept desemnează totalitatea regulilor de conduită impuse de stat în scopul reglementării relațiilor interumane. Acesta este sensul *dreptului obiectiv*, deoarece se definește prin raportare la obiectul său (regulile de conduită). Ansamblul normelor juridice în vigoare la un anumit moment dat, într-un stat, constituie *dreptul pozitiv*³.

În al doilea sens, noțiunea de drept reprezintă prerogativa, facultatea, posibilitatea unei persoane de a avea o anumită conduită și de a pretinde celorlalți o anumită conduită. Într-un asemenea sens este folosit cuvântul „drept” în expresii ca: „am dreptul la nume” sau „am obținut dreptul de proprietate”. Acesta este sensul de *drept subiectiv*, deoarece se definește prin raportare la persoana care exercită prerogativa respectivă. Astfel, se are în vedere elementul structural al conținutului raportului juridic născut, modificat sau stins ca efect al apariției unui act sau fapt juridic⁴. S-a apreciat că dreptul subiectiv coexistă în cadrul dreptului pozitiv, creat și sancționat de către stat⁵.

În sfârșit, într-un al treilea sens, cuvântul „drept” desemnează știința socială care studiază statul și regulile adoptate de el, instituțiile politice și juridice, principiile

¹ A se vedea I. Dogaru, *Studiu asupra conceptului ideii de aparență în drept*, în *Texte juridice*, Ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 184.

² A se vedea O. Ungureanu, *Drept civil. Introducere*, ed. a 7-a, Ed. Rosetti, București, 2005, p. 11.

³ A se vedea E. Veress, S. Sztranyiczki, E. Lupan, R.A. Pantilimon, *Drept civil. Partea generală conform noului Cod civil*, Ed. C.H. Beck, București, 2012, pp. 2-4.

⁴ A se vedea G. Boroi, *Drept civil. Partea generală. Persoanele*, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2010, p. 4.

⁵ A se vedea I. Dojană, *Dreptul subiectiv*, Ed. Universul Juridic, București, 2010, p. 180.

generale de conducere și reglementare a societății. Este sensul în care folosim această noțiune când ne referim la disciplina de studiu Drept civil¹.

1.2. Definiția dreptului civil

Dreptul obiectiv este împărțit pe domenii de interese, care vizează în principal ocrotirea intereselor particulare sau, după caz, generale. Normele ce protejează interesele individuale formează domeniul dreptului privat, iar cele ce protejează interesele colective alcătuiesc domeniul dreptului public².

Dreptul civil face parte din domeniul dreptului privat datorită faptului că este alcătuit din norme ce reglementează relațiile dintre particulari, în vederea satisfacerii intereselor lor individuale, spre deosebire de ramurile de drept ce aparțin dreptului public, care reglementează raporturile dintre cetățeni și stat sau dintre organele puterii de stat sau ale autorităților publice.

Codul civil nu oferă o definiție a dreptului civil, dar indică în art. 2 alin. (1) C. civ. că obiectul Codului civil îl constituie reglementarea raporturilor patrimoniale și nepatrimoniale dintre persoane, ca subiecte de drept civil.

Dreptul civil a fost definit de doctrină drept acea ramură de drept privat care reglementează raporturile juridice patrimoniale și nepatrimoniale dintre subiecte de drept – persoane fizice și juridice – aflate pe poziții de egalitate juridică³. Din această definiție rezultă următoarele elemente definitorii ale dreptului civil:

- dreptul civil *aparține domeniului dreptului privat* deoarece reglementează, în principiu, raporturi dintre particulari. Dreptul civil este baza comună din care s-au desprins, în timp, toate celelalte ramuri de drept privat. În acest cadru, el constituie *dreptul comun* pentru celelalte ramuri de drept privat. Aceasta înseamnă că ori de câte ori o anumită situație juridică nu este reglementată în nici un fel în ramura specială de drept, soluția va fi aplicarea normelor de drept civil⁴.

- *obiectul de reglementare* al Codului civil îl constituie două categorii de raporturi juridice:

- raporturi juridice *patrimoniale*;
- raporturi juridice *personal-nepatrimoniale*.

Noul Cod civil nu stabilește precis care este obiectul de reglementare al dreptului civil, adoptând o abordare monistă, unitară, a raporturilor de drept privat, înglobând atât raporturi de drept civil, cât și raporturi de drept comercial și de dreptul familiei. Menționăm că înainte de adoptarea noului cod, raporturile aferente drepturilor anterior menționate erau reglementate distinct, în coduri separate, respectiv Codul civil, Codul

¹ A se vedea I. Reghini, Ș. Diaconescu, P. Vasilescu, *Introducere în dreptul civil*, ed. a 2-a, Ed. Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2008, p. 5.

² A se vedea I. Alexandru, *Ordinea juridică și binomul public-privat*, în *Ad homorem Ion Dogaru, Studii juridice alese*, Ed. All Beck, București, 2005, p. 287.

³ A se vedea Gh. Beleiu, *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele de drept civil*, ed. a 11-a, revăzută și adăugită de M. Nicolae, P. Trușcă, Ed. Universul Juridic, București, 2007, p. 15.

⁴ A se vedea G. Boroi, C.A. Angheliescu, *Curs de drept civil. Partea generală, conform noului Cod Civil*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 3.